Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Chantal Nijkerken-de Haan
Programmabegroting 2025	datum vergadering: 7 november 2024
	zaaknummer: 0889375824

Samenvatting
Met dit voorstel leggen we u ter goedkeuring de programmabegroting 2025-2028 (hierna: begroting 2025) van de gemeente Beesel voor. Tevens doen we een voorstel voor de kaderstelling voor investeringen en de mutaties in de investeringsreserve.
Ter info voegen we als bijlage het huishoudboekje t/m augustus 2024 toe. Hiermee geven we een actueel inzicht in de begroting 2024.

Voorstel
1. De programmabegroting 2025 vast te stellen;
2. De investeringen 2025 en de bijbehorende dekking goed te keuren;
3. De voorgestelde mutaties 2025 in de investeringsreserve goed te keuren.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding
Conform de gemeentelijke financiële verordening biedt het college voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar de begroting ter vaststelling aan de Raad aan. Tijdens de Algemene beschouwingen op 7 november 2024 is het de bevoegdheid van de Raad om de begroting goed te keuren.
De gemeente is verplicht om de begroting 2025 voor 15 november 2024 aan te leveren aan de provincie, de financiële toezichthouder.

2. Doelstelling
Met dit voorstel leggen we u een meerjarenbegroting ter goedkeuring voor, waarin de inhoudelijke kaders uit de kadernota 2025 en de ambities van de gemeente Beesel voor 2025 en verder zijn vertaald.

3. Uitgangssituatie
In de begroting 2025 vindt u per programma informatie over het beleid voor de jaren 2025-2028 en de financiële vertaling hiervan. In de paragrafen vindt u informatie over een aantal specifiek voorgeschreven onderwerpen.

4. Rol gemeente
De begroting 2025 is mede gebaseerd op ons coalitieprogramma ‘Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen’ en de kadernota 2025. De doelen in de begroting 2025 geven enerzijds invulling aan de wettelijke taken en anderzijds aan de ambities die we als gemeente Beesel hebben.

5. Toelichting

Begroting 2025

Algemeen

In de meerjarenbegroting 2025 beschrijven we de doelstellingen en acties op het gebied van beleid, financiën en bedrijfsvoering. We geven ook elk jaar inzicht in de ambities van deze raadsperiode op basis van het coalitieakkoord *'Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen'*. 2025 is het laatste volle jaar van deze raads- en collegeperiode. We zetten in 2025 weer belangrijke stappen op het gebied van fijn wonen, samenkracht, duurzaamheid, goede voorzieningen en geven we hiermee invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord. Ook leggen we met een nieuwe toekomstvisie een belangrijke strategische basis voor onze gemeente én gemeenschap.

Financiële positie / ontwikkelingen ravijn 2026

Om onze ambities te verwezenlijken is ook een goede financiële positie van belang. Dankzij onze beleidskeuzes, zowel op inhoud als op financiën, hebben we ervoor gezorgd dat onze financiële positie nog steeds goed te noemen is. Het meerjarig begrotingssaldo van de begroting 2025 ziet er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

	2025	**2026**	**2027**	**2028**
Begrotingssaldo	334	-283	14	363

We zien dat het ravijnjaar 2026 ook ons als Beesel niet ongemoeid laat. Het tekort in 2026 wordt veroorzaakt door een daling in het gemeentefonds van ongeveer € 1,2 miljoen. Dit onderstreept nog maals de grilligheid van het Rijk ten aanzien van het gemeentefonds. We zijn als kleine gemeente relatief sterk afhankelijk van het gemeentefonds in vergelijking met grote gemeenten. Echter, dankzij onze sterke reservepositie kunnen we niet alleen de risico's in de lopende begroting opvangen maar ook de kortingen van Rijkswege dekken. Tevens kunnen we nog steeds invulling blijven geven aan onze ambities. We kiezen er bewust niet voor te snijden in onze ambities. Daarnaast kiezen we bewust om het tekort van het ravijnjaar scherp en inzichtelijk te houden voor het Rijk. Dit laatste is conform het advies dat de VNG hierover heeft gegeven. Maar belangrijker nog: na 2026 gaat ons begrotingssaldo weer richting de zwarte cijfers, wat betekent dat het effect van het ravijn in de jaren na 2026 een stuk kleiner zal zijn.

Lastenverlichting
In opdracht van de raad is in deze begroting voor de jaarschijf 2025 een korting van € 36 op de gemeentelijke heffingen opgenomen, analoog aan 2023 en 2024. Met de eenmalige lastenverlichting van € 36 in 2025 willen we als gemeente Beesel onze inwoners tegemoet komen door de stijging van de kosten iets te dempen.
Gelet op het ravijnjaar 2026 en het meerjarig saldo voeren we deze lastenverlichting niet structureel door.
Ondanks de korting stijgt de belastingdruk voor een gemiddeld gezin in 2025 met 5,34% ofwel € 42 euro. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de stijging van de kosten voor afval en riolering.

Investeringen
In de begroting 2025 hebben we per programma een overzicht opgenomen van de investeringen en de dekking hiervan. Met het goedkeuren van de begroting, stemt u ook in met deze investeringen. Hiervoor ontvangt u geen apart raadsvoorstel. Uitzondering hierop zijn de investeringen waarbij de raad reeds eerder heeft besloten deze i.v.m. beleid separaat ter besluitvorming te willen ontvangen.

Investeringsreserve
Ook de mutaties in de (investerings-)reserve hebben we opgenomen in de voorliggende begroting. Met het goedkeuren van de begroting 2025 stemt u in met deze mutaties.
In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de geraamde stortingen en onttrekkingen uit de investeringsreserve in jaarschijf 2025. Dit betreffen zowel geraamde mutaties die reeds eerder door u zijn geaccordeerd als de mutaties die in deze begroting nieuw zijn opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Saldo 31-12-2024		8.239
BIJ:		-
AF:		
Nieuwe reserve uitvoering economische visie	-150	
Cultuurmakelaar (2024-2026)	-93	
SoortenManagementPlan	-100	
Towndeal	-250	
Extra groenten en fruit op school	-54	
Straatcoaches	-70	
Leerplichtambtenaar	-56	
Medewerker W&S	-66	
Digitalisering bouwvergunningen uit archief	-250	
Kader 15: omgevingsvisie (deel doorgeschoven vanuit 2023)	-150	
		-1.239
Saldo 31-12-2025		7.000

Huishoudboekje 2024
Ter info voegen we als bijlage het huishoudboekje (HHB) t/m augustus 2024 toe. Hiermee geven we een actueel beeld van de begroting 2024 inclusief een beknopte toelichting. De raad neemt geen besluit over het HHB. De mutaties in het HHB verwerken we in de 2e bestuursrapportage 2024. De raad besluit in december over de 2e bestuursrapportage 2024.
Op basis van het HHB is het begrotingssaldo 2024 € 871.000 positief. Het voordelige saldo is hoofdzakelijk het gevolg van incidentele baten, m.n. een hogere uitkering uit het Gemeentefonds.
De structurele baten en lasten uit het huishoudboekje 2024 zijn eveneens opgenomen in de begroting 2025.

a. Financieel
Zie begroting

b. Juridisch
n.v.t.

c. Risico's
Zie begroting, paragraaf a, Weerstandsvermogen en risicobeheersing

6. Visie Blij in Beesel
De basis van onze begroting is het coalitieakkoord 'Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen'. De gemeenschapsvisie Blij in Beesel ligt hieraan ten grondslag. Alle onderdelen uit deze gemeenschapsvisie komen nadrukkelijk terug in onze begroting.

7. Toegankelijkheid
Toegankelijkheid is een integraal onderdeel van de onderliggende programma's van deze begroting.

8. Duurzaamheid
Zie begroting, programma 3 Fijn wonen en bedrijvig, doel 3.4 Duurzaamheid.

Bijlagen
1 Programmabegroting 2025
2 Huishoudboekje t/m aug 2024